

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inserate
sprejema upravništvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, I, 17

Izhaja vsak dan, izveniši
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 186.

V Ljubljani, v petek 16. avgusta 1901.

Letnik XXIX.

Anglija in Rim.

Prisega angleškega kralja, ki je prikrojena po starih luteranskih vzorcih, kateri so se že preživeli skozi zadnja tri stoletja luteranskega propadanja, je zopet obrnila poglede vsega kulturnega sveta na angleške verske razmere. Lord Norfolk je v odločnem pismu angleški vladi v imenu mnogoštevilnih angleških katoličanov pojasnil stališče. Katoličani so zvesti dinastiji iz verskih nagibov, ker niso revolucionarji in imajo pred očmi vedno splošni blagor. Katoličani gredo tudi v vojsko in prelivajo svojo kri za dinastijo — tudi za krivičnega kralja — ako jih kliče dolžnost. A notri v njih srcu tli čut za pravico in resnico, ki se ne da zatreti, ki se ne da premagati niti s policijo, niti z vojaštvom, niti s kraljevimi prisegami, katere sklepa parlament odvisen od slučajne politične konstelacije.

Kako stoje zdaj razmere na Angleškem? Kakor znano, je v zadnjih desetletjih mnogo odličnih pristašev anglikanske krive vere začelo premišljevati dogmatični in zgodovinski temelj one čudne tvorbe, ki se imenuje »Church established«, etablirana anglikanska uradna cerkev.

Prešestni kralj Henrik VIII. je kar sebe proglasil za anglikanskega papeža in zahteval, da ga vsi za takega priznajo. Tisoči mučnikov so prelili svojo kri — in slednjič je zmagal anglikanski cezaropapizem. Zdaj pa prestopajo najbolj inteligentni anglikanci v katoliško cerkev, ker spoznavajo krivico, ki jo je storila brezvestna javna oblast ljudski vesti.

A razmere so tu podobne ruskim razkolnim razmeram. Mnogo pastorej, ki so se poučili, je prestopilo v katoliško cerkev. A pri tem so prišli od svoje bogate službe na beraško palico, ker jim je vlada ustavila plače. Ali si krivoverci, ali pa berači! To je geslo, ki se ga drži tista angleška vlada, ki pravi Burom: Ali ste Angleži, ali vas pa uničimo!

Zato je lord Halifax vpeljal veliko akcijo, ki naj prevrže vse javno mnenje na Angleškem in naj celo Angleško uradno privede do tega, da postane katoliška. Velika ideja, podobna oni, ki jo je imel plemeniti Rus Solovjev! A tu se razbije vse na cezaropapizem, na odrevenelem, brezčutnem birokratizmu.

Pred tremi, štirimi leti je bilo »moderno« vprašanje v vseh angleških »Salons« združenje z Rimom. Samo o tem so govorili. Vzglede so vlekli. A tista angleška družba, ki gre le na denar in na dobiček, je kmalu opešala, ker — to je vprašanje vesti in poštenosti, ne pa vprašanje dobička.

Vendar v kljub vsem težkočam se dela na združenje z Rimom. Kardinal Vaughan, nedavno še jako bolehen, dela, kar je v njegovi moči. Velikanski spomenik tega gibanja bo nova metropola svetega Petra v Londonu.

Kakor je znano, so v Londonu ob času apostazije sezidali velikansko cerkev svetega Pavla. Ne ravno sv. Pavlu v čast, ampak hoteli so proti cerkvi sv. Petra v Rimu, ki je središče vsega katoliškega sveta, postaviti v Londonu drugo versko središče, ki bi bilo onemu v Rimu enako in bi tako vsaj v arhitekturi dokumentirali anglikansko papeštvo proti rimskemu papeštvu. No, sicer velikanska zgradba je vendar za nekoliko metrov zaostala za rimsko zgradbo. Zdaj pa katoličani na Angleškem zbirajo darov, da sezidajo veliko cerkev sv. Petra v Londonu,

in s tem javno pokažejo, da v kljub vsem krivoverskim poskusom pred celim svetom javno tudi v Angliji dokumentirajo svojo edinost z Rimom. Kardinal Vaughan sam je dan na dan na stavbišču in z vsemi močmi dela na to, da dobe angleški katoličani v razkolnem Londonu svoje dostojno cerkveno središče.

Težave pa, ki se upirajo pokatoličevanju Angležev, so različne. Poleg teh, ki smo jih omenili prej, so še tele.

Kdo pa je danes angleška cerkev? V Londonu samem je okoli tri sto krivih ver. Saj je znano: kamen, ki se odvali z vrha, vali se vedno hitreje navzdol, in se vedno bolj kruši. Tako je s krivimi verami. Enkrat od edinosti cerkve ločena, se vsaka kriva vera drobi in prši. Če se načelo avtoritete enkrat zlomi, potem ni več nikake edinosti, ampak je le razkol in drobljenje.

Če bi se torej sklenila uradna združitev »etablirane cerkve« z Rimom, ostanejo še mnogoštevilne krive vere, katerih ne pognegne seboj nikaka avtoriteta. Nedavno je bil v Londonu dopisnik milanskega lista »L' Osservatore Catholico«. Tam so mu rekli: Ako danes prestopi v katoliško cerkev nadškof Canterburyjski, je veliko vprašanje, ako mu sledi njegova — žena!

Novo versko gibanje med Angleži, katero je znano z imenom »ritualizem«, je preveč zunanje, da bi dajalo upa do gotovega uspeha. Angleško ljudstvo ima jako globoko versko čustvo. Anglikansko, po protestantskem vzorcu prikrojeno bogoslužje, mu ne zadošča. Oni hočejo imeti živo, lepo, iskreno bogoslužje, kakor ga ima katoliška cerkev. Zato pa zametujejo anglikanske nepoznane obrede, ki so prazni vsakega živahnega duha, in sprejemajo zopet katoliške obrede. Nevarnost je, da ne ostanejo ti »izpreobrojenci« samo pri obredu. Ko sprejmejo zunanjo obliko, mislijo, da so storili vse. A treba je pravega globokega katoliškega duha za izpreobrnitev, in ta se da doseči le po dolgotrajnem pouku, po natančnem spoznavanju in po iskreni molitvi.

Zato je pa najbolje, da obe struji delate vsopredno: Oni, ki hočejo izpreobrniti uradno Anglijo, kakor lorda Halifax in Norfolk, naj delajo v višjih krogih in v politiki; oni pa, ki od te visoke akcije ne upajo mnogo, naj delajo dalje v privatnih krogih, da dobro misleči spoznajo katoliško resnico! Vspehi so že doslej lepi, upati je še večjih.

Izpreobrnjenje Anglije h katolicizmu bi bilo imenitne važnosti tudi v političnem oziru. Nadarjeno, imovito, energično ljudstvo bi se pridobilo za najvišje kulturne ideale.

Kedo je naroden?

Sedaj, ko odmeva po vseh kotih naše države narodnostno vprašanje, ko si domišlja Nemec, Slovan, Mažar, Italijan, da more rešiti oziroma dvigniti svoj rod na višek slave, s tem, da kriči po vladohlepi nad drugimi, sedaj je pač primerno to vprašanje. Ako hočemo govoriti o narodnem delu, nikakor poleg kulturnega vprašanja ne moremo prezreti socialnega delovanja za narod. Danes, ko ima na svetu veljavo le denar, ko za tem mamonom hiti vse, kar giblje, ko se za denar prodaja osebno prepričanje, ko se nič ne stori za »narod« brez denarja, iz kratka: ko denar vlada svet, nam je pač tudi o tem resno premišljevati. Osobito mi Slovenci, ki smo po svojem značaju delavski

narod, ko nas preživlja le težko delo, ko se moramo v svetovnem vrvenju za denarjem boriti tembolj s tujo konkurenco, moramo resno premišljevati, kdo pri nas dela za narod, kdo je naroden.

Ako hoče narod obstati, potrebuje poleg prave moralne podlage gmotnega blagostanja. Imeti mora v sebi energijo in zavest, da si v vseh zadevah pomaga sam s svojimi lastnimi močmi. To zavest more imeti le naobražen, izkušen rod. Torej je pred vsem skrbeti, da se narodu vcepi potrebna naobrazba, da take more sam razmišljati o svojem gospodarskem in političnem delovanju. Narod, ki nima samozvesti, narod, ki nima poštene morale in ki ne zna sam umevati svoje naloge, mora polagoma propasti. Zato je pred vsem naroden oni, ki polaga v dušo naroda zavest samostojnosti. Pri nas z žalostjo opazimo, da se čim dalje bolj širi in šopiri tujstvo mej nami. Tuji podjetniki izrabljajo naše podzemsko bogastvo, izrabljajo naše naravne sile, da se njim kopiči bogastvo.

Naše ljudstvo pa jim mirno služi in se čestokrat ozira po njih, — kot rešiteljih. Ako ima kak Slovenec par kron denarja, skrije ga v varno zavetje kake hranilnice, pri kateri se zadovolja z nekoliko obrestmi. Podoben je onemu evangelijskemu možu, ki je skril svoj denar v zemljo, da bi mu ga tatovi ne pobrali. Nikjer ne opazimo podjetniškega poguma, nikjer veselja do resnega dela. Pri tem pa naše ljudstvo trpi silo in se vled pomanjkanja zasluzka seli v tuje kraje.

Oglejmo si samo našo lesno trgovino. Vsak tujec, ki pride k nam, obogati v par letih. Po vseh krajih, kjer je še količkaj lesa, imajo tuje razpredene svoje mreže ter pokupijo po slepi ceni les, za katerega bi lastnik dobil lahko veliko večje svote, ako bi bila pri nas lesna trgovina organizovana v domačih rokah. Kakor z lesom tako je tudi s poljskimi pridelki in raznimi drugimi izdelki. Ob tem premišljevanju se nam vrva misel: Kaj bode z našim ljudstvom? Tako ne sme, tako ne more več dalje, ako ne čemo, da propademo. Zato pa je hvalevredno požrtvovalno delo onih mož, ki so sprožili pri nas misel združništva. Združništvo je edina sila, s katero se nam je mogoče otresti pijavk, ki pijo srčno kri našega naroda.

Obrtnik, v edinosti in združenju posamnih strok svojega stanu je tvoj obstoj, je tvoja moč. Kmet, brez združenja v gospodarskih zadrugah si kaplja na veji, si drevo brez korenine in ne boš kljuboval viharju konkurence, ki buči okoli tvoje glave. V združenju pa je tvoja moč, tvoja samostalnost, tvoje blagostanje in tvoja prihodnost. Istotako velja to delavcu, ki se peha za vsakdanjim zaslužkom in za vsako ceno prodaja svoje moči. Ako si združen, ako si edin s svojimi tovariši in ako znaš ceniti svoj pomen v človeški družbi, lahko si v marsičem pomagaš, lahko si mesto ničle gospod v svoje stroke delu. Z združenjem je mogoče okrepiti narod gospodarsko in mu pridobiti politično zavest. Zato pa je naroden oni, ki z vsemi silami dela za združno misel — krščanski socializem. Liberalci, ki posebno pri nas mečejo pod noge polena onim možem, ki se nesebično trudijo, povzdigniti narodno blagostanje po združništvu, pač ne morejo biti tvoji prijatelji, slovenski trpin. Oni, ki sami nič ne store zate, ki ti hočejo vzeti še to dobro, kar imaš — tvoje pošte-

nje, ki te izdajajo tujcem za neumni liberalizem, ne, ti niso tvoji prijatelji. To niso delavci na polju tvoje blaginje, to so tvoji največji sovražniki, ki te hočejo vreči v temo pogube.

Ne daj se jim voditi za nos, narod slovenski. Naj ti pošasti tvoje pogube še tako sladko govore na srce, ne verjemi jim. Naj ti vlivajo v dušo polagoma sladkega strupa, ne veruj jim. Naj ti govore o zlati svobodi in verigah krščanstva, ne zanesi se nanje, volkovi so, ki ti hočejo to, česar te obetajo obraniti.

Liberalci niso narodni in naj njih glavar v Ljubljani še tako bobna z narodnostjo, ne verjemite mu. Njegova dela kažejo, da nas liberalizem pelje v naročje nemčurstva. In če je svoj čas »Narod« pisal, da je za izdajice v peklu pripravljena posebna muka, potem je bodo sedanji liberalci gotovo deležni.

Delo za narod je danes socialno delo in kdor se temu delu upira, nima pravice govoriti o prijateljstvu do ljudstva. In za narod dela oni, ki s peresom in dejanjem počuje o gospodarski edinosti in politični zavesti — on je res naroden.

Politični pregled.

V Ljubljani, 16. avgusta.

Dr. Hasslwanger †.

V sredo jutraj je umrl na Dunaju, kot smo že sporočili, član desnice v gosposki zbornici dr. Anton Hasslwanger. Pokojnik se je rodil 8. sept. 1834 v Lienzu v pustrški dolini na Tirolskem kot sin odvetnika in poznejšega dež. glavarja dr. Jan. Hasslwangerja. Po dovršenih pravoslovnih študijah v Inomestu se je posvetil odvetništvu. V letu 1859 je branil Tirolsko pred napadi Garibaldijevcev. L. 1864 se je stalno naselil na Dunaju, kjer je takoj vstopil v katoliško politično gibanje. Deloval je posebno s peresom in kot referent na raznih katoliških shodih. Bil je poleg Hohenwarta, Leona Thuna, Prazaka, Falkenhayna in obeh Liechtensteinov član v letu 1879 zasnovanega konservativnega kluba. Grof Taaffe ga je l. 1885 pozval v gosposko zbornico. Poslanska zbornica ga je poslala v državno sodišče. Papež in cesar sta ga odlikovala z visokimi redovi. Katoliški Dunaj izgubi v pokojniku neustrašnega in neupogljivega zagovornika svoje stvari.

Češki deželni zbor.

Z neke strani se je pred nedavnim pojavil predlog, naj bi se češki deželni zbor razpustil še v mesecu avgustu ter se že v septembru vršile nove volitve, da se bo mogel novi dež. zbor sniti še pred sestankom držav. zbora v oktobru. Ta predlog je pa zadel pri »Nar. Listih« ob odločen odpor. Ta list pravi, da je brzkone predlog izšel od strani, ki se boji, da bi se volitve ne vršile direktno, ampak še s pomočjo volivnih mož, ker v zadnjem deželnozbornem zasedanju sklenjeni zakon še ni dobil najvišjega odobrenja. To očitiranje je brzkone brez vsake stvarne podlage, ker pač ni dvomiti, da bi zakon, ki povsem soglaša z državnim zakonom, v najkrajšem času ne dobil cesarjevega potrjenja. Dr. Stranskemu se brzkone zdi prekratka doba za potrebno volivno agitacijo.

Kompromis med tirolskimi Italijani.

Mej liberalnimi in konservativnimi Italijani je glasom poročila lista »Brix. Chro-

nik* prišlo do kompromisa za prihodnje deželno-zborske volitve. Sklenjeni kompromis določa mej drugim to-le: 1. liberalci dobe deset, konservativci devet mandatov; 2. dela naj se na to, da bodo izvoljeni čim največ mogoče dosednji poslanci; 3. ne smejo pa biti izvoljeni niti krščanski socijanci niti soc. demokratje. Ta kompromis je grozno razburil italijanske soc. demokrate, ki so bili še pred nedavnim trdno prepričani, da bodo liberalci z njimi sklenili kompromis za bližnje volitve. Sklenili so v tej svoji jezi, da postavijo na vsi črti samostojne kandidate. Seveda bo zaman ves njih trud in je povsem gotovo, da zmaga v vseh okrajih kompromisna lista.

Za olomuški katoliški shod
je ondotni občinski zastop, ki, kakor znano, ni v »klerikalnih« rokah, prepustil uporabo mestne redutne dvorane. Zbog tega »nečuvenga« čina je dunajska židinja vsa iz sebe in pride konečno do zaključka, da nemški liberalci in »klerikalci« tiče pod eno streho. Poslednji trditvi se seveda smeji celo najzagrizenejši liberalce. Omenjeni krogi so-dijo pač vse po svojem kopitu. Z njimi potegne brčkone tudi glasilo kranjskih liberalcev in pove, da ljubljanski liberalni občinski zastop ni tako kulantno postopal napram slov. katol. shodu.

Za Szilagyejev mandat
se bodo res potegovali kar trije liberalni kandidati. Oficijelna kandidata sta Günther na staro- in Dworak na mladoliberalni strani, objednem bodo pa izven teh dveh strank stoječi elementi glasovali za nekega Moleca, ki je brzojavno naznanil, da vsprejme mandat, če ga mu volivci poverijo. Požunski listi pišejo, da bo boj precej hud, ker so vse tri stranke primeroma jednako močne. Pristni liberalci Banffyjeve barve niso zadovoljni pravzaprav z nobenim teh kandidatov in so jih postavili le radi tega, ker nimajo sedaj na razpolago boljših mož.

Panamertški kongres izjalovljen.
V Meksiki so nameravale vse ameriške države prirediti kongres, na katerem bi bil razgovor o raznih zadevah, ki so skupne vsem državam in državicam na ameriških tleh, ter tudi o nekaterih spornih vprašanjih. Sedaj je pa naznanil chilenski poslanik v Washingtonu, da se država Chile le tedaj udeleži kongresa, ako ostane nepremenjen program z dne 6. maja, glasom katerega ne smejo priti na dnevni red sporna vprašanja iz preteklega dobe. Vlada države Chile namreč ne mara, da bi se pečal kongres z mejnim razporom mej njo ter državama Peru in Bolivija. Poslednji dve pa zahtevata, da se mora vršiti razgovor tudi o tej zadevi, in sta zagotovili udeležbo le pod tem pogojem. Kakor znano, je Meksika odločila v smislu zahteve teh dveh držav in s tem onemogočila udeležbo državi Chile. Kongres, če se sploh vrši, torej ne bo pan-ameriški.

Kubanska ustava.
Kubanska komisija, ki se sedaj peča z načrtom za kubansko ustavo, je, kakor znano, odločno zavrgla načrt, ki so ga sestavili v Washingtonu. Izdelala je ravnokar nov volivni red na podlagi splošnega volivnega prava. Analfabeti ne smejo biti izvoljeni. Biti morajo vsi člani kongresa in senata pravi ali vsaj že osem let naturalizirani Kubanci. Predsednik more biti le tak poslanec, ki je najmanj deset let služil v kubanski armadi, in mora biti 40 let star; za poslance se zahteva starost 25, za senatorje 35 let. Za volitev predsednika se volijo elektorji domačini. S tem volivnim redom ameriški kapitalisti na Kubi kajpada niso zadovoljni in že v jeseni nameravajo odposlati v Washington deputacijo s peticijo, v kateri zahtevajo popolne aneksije Kube z Zveznimi državami. Ameriška vlada bi seveda rada ugodila tej želji, toda dobro ve, da bi zadela s tem ob največje nasprotstvo pri pravih Kubancih.

Cerkveni letopis.
Misijon v Planini. Kakor smo že poročali, se je od 4. do 11. avg. v naši župniji vršil sv. misijon pod vodstvom preč. gospodov frančiškanov o. Angelika Hribarja iz Ljubljane in njegovih tovarišev, o. Avguščina Čampa z Brezja in o. Salvatorja Zobca s svete Gore.

Med slovesnim pritrkavanjem so se gg. misijonarji v nedeljo 4. avg. pripeljali s po-

staje Rakek v Planino. Ob 5. zvečer se je sveto opravilo pričelo. Marijini otroci obojnega spola so napravili špalir, mej katerim so šli gg. misijonarji v krasno okinčano in razsvetljeno cerkev. Pred vel. altarjem jih je domači župnik v prisrčnem nagovoru pozdravil ter jim izročil za čas sv. misijona župnijo in vse svoje pravice, leco in izpovednico v porabo.

Iz pobožnega in za vzvišeni smoter vnetega srca prihajajoče govore je verno ljudstvo nenavadno pazljivo poslušalo. Vsak dan se je število obiskovalcev misijonskih pobožnosti množilo. Zlasti globok vtis so napravile stanovske pridige, dalje one o grehu in kaznih za greh, pravna pridiga itd. Še dolgo bodo poslušalcem v spominu zvenele prepričevalne besede božjih poslancev. Mnogoštevilna udeležba faranov je tembolj hvalevredna, ker so imeli nekateri še mnogo dela na polju in senočetih. Na stotine se jih je vsak dan gnetlo k izpovednicam. Prejemali so sv. zakramente skupno po stanovih. Vspodbudni so bili tudi kratki nagovori gg. misijonarjev pred skupnimi obhajili. Vse pobožne vaje so se v najlepšem miru in redu izvršile, nobena nerodnost ni kalila svetega navdušenja. Ljudstvo je umevalo pomenljive napise na slavolokih pred cerkvijo in v cerkvi.

„Zveličar milo vabi s trona;
Porabi milost misijona!“
„Bog nas kliče, pojdimo,
Da dušo svojo rešimo!“
„Za greh pokora
Slediti mora.“
„Duša kršanska, sedaj se potru-di,
Prilike zlate nikar ne zamudi!“

Pokazalo se je tu zopet, kako globoko verno je naše ljudstvo in kako čuti potrebo notranjega življenja. Iz dna srca se zahvaljuje, da se mu je ponudila prilika, živeje se pečati s svojo dušo in temeljito urediti svoje razmerje do Stvarnika.

Lep zgled je dajala celi župniji tukajšnja gospođa, ki je redno prihajala k misijonskim pobožnostim. Na prste se dajo našeti oni, katere je zastoj klical misijonski zvon. 40 mladeničev in deklet je na novo pristopilo v Marijino družbo. Dne 11. avg. smo sklenili vrsto blaženih osem dnij. Tako dolge in veličastne procesije že dolgo ni bilo, kakor ob sklepu sv. misijona. Vse je hitelo zraven, s prižgano svečo v roki spremit najsvetejši Zakrament in očitno pokazat vero v pričujočnost Boga Zveličarja v posvečeni hostiji.

Tisočerna hvala gospodu Bogu za ta blaženi teden. Samo On ve, koliko zakladov milosti je prišlo v nesteta srca, koliko sre je po preteku mnogih let našlo zaželjeni mir vesti in odvalilo težko breme greha. — Tisočerna hvala preč. gg. misijonarjem, ki so nam te milosti božje posredovali za njih velikanski trud. Bog naj jim ga poplača enkrat zgoraj nad zvezdami. Naj se blagovoljno spominjajo Planincev v svojih molitvah, da bi njih besede obilnih sadov donesle; da bi bil za vse udeležence ta sv. misijon temelj in poroštvo prihodnjega zveličanja.

Dopisi.

Iz Ribnega, 12. avg. (Ustanovitev nove fare). Naš mnogoletni trud, naše velike žrtve so pozabljene! V nedeljo dne 11. avgusta se nam je izpolnila vroča želja, da se je za vasi Ribno, Selo, Bodešče in Koritno, ki štejejo 800 duš, ustanovila nova fara v Ribnem. Prevzvišeni knez in škof Anton Bonaventura so nam izkazali posebno naklonjenost in ljubezen s tem, da so prihiteli v našo sredo, da se z nami radujejo znamenitega dogodka, da nam umeste prvega župnika, da nam oznanujejo besedo božjo in podele v novi farni cerkvi naši mladini zakrament sv. birmе.

Zato smo po svojih skromnih močeh vse storili, da smo preljub. višjega pastirja dostojno sprejeli.

Na leškem kolodvoru je v soboto zvečer Presv. pričakoval občinski odbor, na čelu mu župan Janez Burja. Po primernem pozdravu vsedli smo se na pripravljene vozove in spremljali Prevzvišenega skozi Zagorice proti Ribnem. Pri znamenju pred vasjo bila je zbrana šolska mladina, Marijina družba in velika množica ljudstva. Zvrstili smo se v sprevod in se moleč sv. rožni venec skozi

lepo okrašeno vas podali v farno cerkev, kjer je bil blagoslov z Najsvetejšim.

Po kratkem odmoru so se Prevzvišeni takoj podali v izpovednico, kar so storili tudi drugo jutro na vse zgodaj. — V nedeljo je bil ob 9. uri slovesen sprevod v cerkev, kjer se je izvršilo vmeščenje in to, da je ljudstvo razumelo predpisane obrede, v domačem jeziku. V govoru so Presvetli razlagali dolžnosti župnika do faranov in nasprotno ter so pohvalno omenjali zaslug, katere imata za novo faro ravnokar vmeščeni župnik, č. g. Jos. Pristov, pa tudi dosedanj župnik Ribnjanov č. g. Janez Oblak.

Po govoru je daroval novi župnik prvo slovesno sv. mašo za farane, pri kateri je tudi mladi pevski zbor povoljno rešil svojo nalogo. Sledila je sv. birma, za katero je bilo pripravljenih 90 otrok. Po cerkvenem opravilu poklonil se je zopet občinski odbor Prevzvišenemu, kateremu je župan naznanil, da jih je v seji z dne 4. avgusta imenoval soglasno častnim občanom v malo priznanje zaslug, katere imajo za ustanovitev nove fare.

Svojemu prvemu župniku č. g. Josipu Pristovu pa želimo, naj ga previdnost Božja ohrani mnogo let v naši fari, za katero je tako neumorno delal toliko let. Naj so ga nekateri radi tega tudi ostudno napadali po liberalnih časopisih, naj so mu podtikali kakoršnekoli postranske namene, dejstva, da je nova fara v Ribnem samo njegovo delo, ne utaji nihče. Ogromna večina Ribnjanov se bode njegovih zaslug vedno spominjala s hvaležnim srcem ter si prizadevala, da da bode dolžnosti, katere so višji pastir v svojem govoru tako navdušeno razkladali, vedno in natančno do župnika spolnovala.

Iz St. Pavla pri Preboldu. Društvo, za katero se fantje ogrejejo, mora cveteti. To se godi tudi pri našem kat. izobraževalnem društvu. Doseglo je v kratkem času svojega obstanka lepo število 134 udov. Naše nasprotno društvo pa se je skrčilo na majhno število udov, postalo protinarodno, kajti širi nemške liste à la „Tagespošto“ itd. ter šteje med svoje ude tiste elemente, ki so se potegovali in se še potegujejo za nemško šolo v slovenskem St. Pavlu. Zopet dokaz, kako narodni so tisti brezverski listi, ki so se v svojem času potegovali za to društvo, napadali pa naše narodno in kat. društvo.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 16. avgusta.

Imenovanje. Poštnim vežbenikom v Ljubljani je imenovan doučeni trgovinski akademik g. Artur Tanschitz v Šmarji pri Jelšah.

Katol. politično društvo »Sava« zboruje v nedeljo dne 18. t. mes. ob polu 4. uri popoldne v Sevnici v prostorih gosпода Simončiča. Dnevni red je sledeči: Pozdrav predsednika; razlaganje pravil; govor o nemškem šolstvu na Spodnj. Štajerskem; govor o socijalizmu (poročevalec gosp. Jož. Gostinčar iz Ljubljane); poročanje gospoda J. Žičkarja o delovanju deželnega in državnega zbora; prosti nasveti in sprejem novih udov. Odbor »Sava«.

Politični shod pri sv. Tomažu blizu Ormoža je bil mnogoštevilno obiskan. Zborovalcev je bilo okolu 800. Shod je izrekel dr. Ploju in dr. Rosini zaupanje.

Visok gost. Minolo soboto mudil se je bil pri mil. g. novomeškem proštu dr. Elbertu v gosteh mil. g. opat iz Mehre-rau-a, P. Avgust Stöckli. Kakor znano, so se iz tega samostana v Zatičino naselili cistercijani.

Semeniški vodja dr. I. Kulavice je obolel in se priporoča v molitev. Ker mu zdravniki nalagajo popolni mir, prosi, da naj se mu ne dopisuje brez nujne potrebe, zlasti ne o rečeh, katere drugi lažje rešijo.

Zlata poroka. Dne 25. avgusta obhajal bo g. Mihael Kuder, veleposestnik na Slivnici na Štajerskem, pri podružnici sv. Urbana svojo zlato poroko.

Stanovska organizacija duhovnikov. Le še nekaj dni in v avstrijski prvostolnici na Dunaju se bodo zbrali duhovniki skoro iz vseh avstrijskih dežel, da se posvetujejo o stanovski organizaciji duhovnikov. Zanimanje za ta shod je velikansko po drugih deželah. Samo pri nas je vse ne-

kako mirno in ni bilo čuti ali brati, se ga bode li kdo udeležil ali ne. A ravno v naših burnih časih bi bila nujno potrebna skupna stanovska organizacija, kjer bi z združenimi močmi branili duhovniki ugled in veljavo svojo, katero hočejo naši nasprotniki izpodkopati. Po pravici piše nek nemški list: „Med tem, ko se dandanes duhovščina res hvalevredno peča s socijalnim vprašanjem, se kaže, ko se gre za njen stan, kot da bi tega vprašanja ne poznala“. Ako bi bila duhovščina lepo organizovana, bi z združenimi močmi mnogo vspešneje in krepkeje odbijala napade krutih sovražnikov. Program za ta shod, ki se bode vršil v hotelu »Goldene Ente« 20. avgusta t. l., še ni natančno določen. Toliko je gotovo, da bo središče vsemu posvetovanju: skupna stanovska organizacija in pa razgovori o pravnem varstvu. Naj bi se vsaj nekaj kranjskih duhovnikov udeležilo tega shoda, ali naj preč. ordinarijat pošlje tja kakega zastopnika ali vsaj uredništvo »Slovenca«. Principiis obsta, sero medicina paratur.

Koroške novice. Novi stolni dekan, preč. gospod Karol Elsler, in stolni školaistik, preč. gospod dr. Müller, bodeta umeščena dne 17. t. m. — Župnijo Št. Stefan na Grobniškem polju bo oskrboval č. gosp. Steiner, župnik v Hohenfeldu. — Razpisana je župnija Radiše in I. Fišingerjev kanonikat v Velikovecu do dne 14. septembra. — V Sattendorf se je obesil vojak Mitterer brambovskega polka, ko je bival pri svojih stariših na dopustu. — V Heftu pri Hüttenbergu bodo zopet ustavili en plavž. Okrog sto delavcev zgubi vsled tega delo. — Razpisana so: učiteljsko mesto na Radišah do 31. avgusta; učiteljsko mesto v Tunelu do 20. avgusta; učiteljsko mesto na Ostrici do 31. avgusta. Mesto babice na Jezerskem do 20. avgusta.

Poučen shod za koroške slovenske posojilnice priredi „Zveza slovenskih posojilnic v Celju“ v četrtek dne 29. avg. t. l. ob 2. uri popoldne v dvorani „Doma katoliških rokodelskih pomočnikov“ v Celju.

Kolesar utonil v Savi. Včeraj sta pri Plevniku pri Črnučah pila dva kolesarja od Sv. Križa pri Kamniku in se precej nabrala vinca. Pri Črnučah se je eden kolesarjev spravil na kolo, ki ga je zanašalo z jedne strani ceste na drugo stran. Na mostu je padel eden kolesarjev ter z bicikljem priletel pod tramove, ki tvorijo ograjo. Krčevito je držal bicikelj, a skoro je priletel skozi odprtino s kolesom — v Savo, kjer so ga zagnili valovi. Njegov tovariš je hitel na pomoč, pa bilo je prepozno. Kolesar je utonil. Utopljenec je oženjen in zapušča jednega otroka.

Nočni nemiri pred deželno bolnico. Prejeli smo sledeči dopis: »Klicuje se na § 19. tiskovnega zakona zahtevam, da sprejmete naslednji popravek v »Slovenca« z dne 12. avgusta 1901, št. 183., priobčene notice »Nočni nemiri pred deželno bolnico«: Ni res, da je posebno velik hrup vedno okoli moje gostilne, res je pa, da okoli moje gostilne ni nikdar hrupa in res je, da je hrup okoli neke druge gostilne v moji bližini. — V Ljubljani, 14. avgusta 1901. — Andrej Trškan.

Umrla je v Škocijanu g. Marija Tomc, vdova učiteljeva, v 83. letu svoje starosti.

Veterani v Ljubljani. Poveljništvo tukajšnjega vojaškega veteranskega kora je izdalo okrožnico gospodom veteranom, iz katere posnemamo: V proslavo prevzvišenega rojstvenega dneva Njega c. in kr. Apostolskega Veličanstva cesarja Fran Josipa I. bode v nedeljo dne 18. avgusta 1901 ob pol 9. uri zjutraj sv. maša v mestni župni cerkvi pri sv. Jakobu. Shod točno ob polu 8. uri zjutraj v korni pisarni. Obleka: Paradna. Veterani se podajo k sv. maši v spremstvu »Meščanske godbe«. Popoldne ob 4. uri veselica na vrtu v gostilni »Pri novem svetu« na Marije Terezije cesti.

Izlet celjskih Slovencev. Celjska narodna društva sestavila so za letošnje izlete poseben odbor, kateri je že naslednje izlete določil: 25. t. m. v Ljubečno pri Celju, 1. septembra v Št. Pavl v Savin. dol., 8. septembra pa v Šmarje pri Jelšah. Ti izleti obetajo mnogo zabave, ker bode udeleženo več društev. Nastopala bode pri istih med

drugim tudi pomlajena in pomnožena četa telovadcev „Celjskega Sokola“.

Uslužbenici c. kr. pošte in cesarjev rojstni dan. Poštni uslužbenici v Ljubljani prirede na cesarjev rojstni dan v nedeljo zjutraj 18. t. m. ob pol 12. uri sveto mašo pri sv. Jakobu. Ministrirala bodeta 2 poštna poduradnika, pel pa bode pevski klub pošt-nih uslužbencev.

Tržaški Slovenci na Bledu in v Ljubljani. V nedeljo 18. t. m. se pripelje na Bled slov. pevsko društvo „Adrija“ iz Barkovelj. Ob 10. uri in pol bo društvo prisostvovalo sv. maši v cerkvi na otoku, društveni zbor pa bo pel mašo „O Bog!“ Zvečer bode odhod v Ljubljano, kjer bode sestanek v „Narodnem domu.“ V ponedeljek 19. avgusta zjutraj si bodo tržaški gostje ogledali Ljubljano, opoldne se bodo pa odpeljali v Trst.

Češki kolesarji na Bohinjski Bistrici. Iz Boh. Bistrice se nam poroča z dne 15. t. m.: Danes zjutraj pred 10. uro so došli Čehi-kolesarji. Njim v čast vihrajo zastave raz hiš. Sredi vasi napravljen je slavo-lok z napisom: Slava severnim bratom! Živel! Slovanske odlične goste pozdravil je tukajšnji okr. zdravnik dr. Al. Vacek v češčini. — Bohinjske krasotice pa so jim pripele šopke. Po kratkem odmoru odpeljali so se k jezeru in Savici. Gotovo ponese vesele spomine iz kranjske Švice v svojo domovino.

Na čast češkim kolesarjem, ki pridejo jutri v saboto v našo belo Ljubljano, priredi se, kakor je bilo že javljeno, popoldne ob 2. uri v mali dvorani „Narodnega doma“ banket, zvečer pa na vrtu „Narodnega doma“ oziroma pri slabem vremenu v sokolski telovadnici koncert s sodelovanjem pevskih društev „Ljubljana“ in „Slavec“ ter meščanske godbe. Vstopnina je 40 vin. za osebo. Gostje Čehi ter kolesarji v dresi so vstopnine prosti.

Zveza slovenskih kolesarjev vabi tem potom še enkrat vse slov. kolesarice ter kolesarje, zlasti ljubljanske, da gredo v saboto mnogobrojno Čehom do Medvoda nasproti ter jih ondi pozdravijo. Zbirališče v Ljubljani je na dirkališču, odhod točno ob pol 11 uri popoldne. V nedeljo pa spremi zveza brate Čeha v Postojno, da si tamkaj ogledajo naše podzemeljske krasote. Upamo, da se vdeleži tega izleta vsak zaveden slovenski kolesar, da ne zamudi prilike izkazati vsaj zadnji dan simpatije do bratskega nam naroda. Zbirališče v Ljubljani je na dirkališču, odhod točno ob 6. uri zjutraj.

Privatni sestanek trgovskih nastavljencev priredi slovensko trgovsko društvo Merkur v Ljubljani v saboto 17. t. m. ob 9. uri zvečer v društvenih prostorih v „Narodnem domu“. Vstop imajo člani in po njih upeljeni gosti. Na dnevnem redu je razgovor o ovirah nedeljskega počitka.

Cerkev oo. frančiškanov na Kostanjevici okrađena. Dne 13. t. m. opoldne so ulomili neznani uzmoviči v oltar Matere Božje na Kostanjevici. Odnegli so tudi okoli 20 K gotovine (denarja), in pobrali zlate verižice, katere je imela sv. Bogorodica okoli vratu. Škoda se ni še cenila. Ljudje pravijo, da je pohajal dan poprej po Gorici prejšnji cerkovnik na Kostanjevici, ki je že enkrat cerkev okrađel.

Vojaki na Gorenjskem. Včeraj bil je Kranj poln vojakov domačega pešpolka in lovcev. Bili ste v Kranju dve vojaški godbi ter so se vršili trije koncerti popoldne, popoldne in zvečer. Danes so vojaki odkorakali proti Škofji Loki, kjer bode vojaška slavnost povodom cesarjevega rojstnega dne. Od tod odkorakajo vojaki skozi Žiri, kjer ostanejo en dan, in idrijo na kraška tla.

Kranjski vojaki na Grintovcu. Poroča se nam, da se je predvčeršnjim z Gorenjega Jezera čez Štularjevo planino podala na Grintovec 5. stotnija 17. pešpolka pod poveljstvom g. stotnika Hellerja. Vojaki so prenočili v češki koči, ki menda toliko gostov še ni imela nakrat. V češki koči so vojaki dobili gosp. prof. Kvičala. Pod streho je spalo 60 mož. Drugo jutro so se vrli fantje podali na vrh Grintovca, kamor so srečno dospeli. Na slavo cesarja so vojaki trikrat ustrelili v zrak. Dosedaj so samo lovci slovili, da znajo plezati po strmih skalah, kranjski fantje pa so doka-

zali, da so tudi oni izborni hribolazci. Da se res krepi fantje, kaže to, da jih ni nič potrla, ko so po tako dolgem potu morali čakati na „menažo“ skoro 6 ur. S šopki planinskih cvetk so ponosno prikoralili v Kranj.

Iz Cerkelj na Gorenjskem. Igra iz življenja sv. Alojzija se v nedeljo dne 18. avgusta tu ne bo vršila.

Cvetka iz „Gorenjčevih“ livad »Gorenjec« prinaša v svoji zadnji številki sledeči dopis iz Šenčurja: »Minuli četrtek popoldne se je zbralo le-tu pod pretvezo nekega stanovskega zborovanja kakih 25—30 duhovnikov iz kranjske okolice. Razun nekaterih babur se za ta nenadni poset ni nihče brigal. Ljudstvo, videče toliko brezdelnih ljudi, je zbijalo svoje dobre in slabe dovtipe čes: »Mlatit so prišli k župniku«, ali »opravili bodo za nas kmete sv. leto, kar sami zaradi obilnega dela ne zmoremo« itd. Mi pa, ki poznamo dekana Koblarja in njegovo gardo, videli smo, da tisto zborovanje velja bodočim deželnozborskim volitvam, ter se bode razpravljalo največ o tem, kako bi se tedaj lopovstvo žlindrovanja najuspešneje izvršilo. Ta dan smo videli tudi predsednika krajnega šolskega sveta sumljivo prežati okrog farovža«. — Tako dopisun iz »Gorenjčeve« garde. Mi pa pristavljamo sledeče, kar je gola resnica: Kakor po drugih dekanijah ljubljanske škofije, imamo tudi v naši strogo nepolitično duhovniško društvo »Sodalitas S. Cordis Jesu«, ki ima sedaj tu sedaj tam svoje sestanke. Četrtek 8. t. m. smo pa napravili »Gorenjčevemu« dopisniku tak »nenadni poset« v prijaznem Šenčurju. Da se pa nismo sešli zaradi volitev, kar trdi dopis, priča dejstvo, da nam je to »stanovsko zborovanje« g. predsednik Kerčon naznanil že 24. maja, ko se še davno ni znalo, kedaj se volitve vrše. O deželnozborskih volitvah se je pa razpravljalo sledeče: Prvi izmed referentov je govoril o »pripravi za sv. mašo«, drugi »kako naj duhovnik v izpovednici postopa s škrapulanti«, tretji pa »kake pravice ima izpovednik v svetem letu glede sv. odveze«. Zares visoka politika! Le škoda, da nismo še dopisnika privzeli k svojemu zborovanju. Časa bi bil imel gotovo dovolj na razpolago, ker jako dvomimo, če je tisti dan, ali če sploh kedaj »pšenico mlati«. Nekaj bi bil vsaj pridobil od zgoraj navedenih referatov. Prvi se njega ne tiče, ker »Gorenjec« nima duhovnikov med dopisniki; iz drugega bi bil spoznal, da sam ni škrapulant, ker tako brezvestno sumniči. Tretje vprašanje bi ga pa morebiti še spreobrnilo, da bi si v tem svetem času očistil svojo kosmato vest.

Čudna prepoved. Tržaškim Slovincem se je zadnji čas dovolilo peti ob pogrebih žalostinke le v vežah. Najnovejša odredba c. kr. redarstvenega urada pa je celo to »svobodo« odpravila in dovoljuje tržaškim Slovincem peti svojim dragim pokojnikom le v stanovanju, to je tikom pri mrtvaškem odru. Res, Lahoni razumejo »svobodo« na poseben način.

Slomšekova slovenska knjižnica v Selnici ob Muri pri sv. Ilju v Slov. gor. Dne 15. avg. je preteklo leto, kar nam je velezaslužni g. Fr. Sal. Gomilšek iz Jarenine ustanovil prepotrebno knjižnico. Knjižnica izvrstno napreduje ter šteje okoli 500 knjig, katere so darovali večinoma čast. g. Gomilšek, ter »Slov. Matica« in domači mladenci. Že v tem letu, ko še knjižnica niti ni po celi okolici znana, se je izposodilo 685 knjig, od teh 95 nabožnih, 175 gospodarskih, 351 leposlovnih in 64 druge vsebine. Izposodilo se je tudi lepo število časnikov »Slov. Gospodarja«, »Naš Dom«, »Slov. List«, katere so nam tukajšnji rodoljubi posojevali. Kažejo se že tudi očitni uspehi s tem, da se je ljudstvo izbudilo iz narodnega spanja. Želeti bi le bilo, in se obračamo tem potom do vseh slovenskih domoljubov, da bi nam blagovolili poslati prebrane knjige, kajti s tem nam jako, jako mnogo koristijo. Milo prosimo tudi za prečitane slov. časnike. Knjižnica se nahaja in ima svoj delokrog na najbolj nevarnem kraju Slovenije med Spielfeldom in Cmurekom in tisti domoljubi, ki nas podpirajo, zaslužijo si s tem neveljavih lavorik za rešitev in probujo slovenskega naroda ob meji. Iskreno se zahvaljujemo tem potom tudi č. g. Frančišku Kruljcu, kap. v Žalcu, za njega veliko-

dušno podpiranje pri ustanovitvi knjižnice. — Rodoljubi, ki pošljejo kake knjige in časnike, naj naslovijo: »Slomšekova knjižnica« pri Žebot-u v Selnici ob Muri P. Sv. Ilj v Slov. gor. Spodnji Štajer.

Elektriška železnica v Ljubljani. Včeraj so pričeli s poskusnimi vožnjami elektriške železnice. Danes so se pričele poskusne zopet ob 1/8. uri zjutraj. Za sprevodnike in voznike so pri elektriški železnici nastavljeni naslednji gospodje: Janez Klanšek, Valentin Mozetič, Jožef Jerman, Fr. Hasler, Rud. Kalan, Jož. Strauss, Jožef Lavtižar, Janez Kovačič, Janez Novak, Ant. Zagorc, Karol Schneller, Anton Stimec, V. K. Nučič, Jožef Erklanc, Karol Trost, Fran. Staut, Pogačnik, Avg. Bezljaj, Langmeier, Ivanc, Rednak, Globočnik, Kotnik, Černe.

Ljubljanske novice. »Brenčelja« v bolnici. Jakoba Aleševca so dobili v sredo popoldne na Kongresnem trgu na dvorišču neke hiše popolnoma onemoglega. Prepeljali so ga v bolnico z rešilnim vozom. Zdravnik je konstatiral parcijelno ohromenje desne strani. — Poročil se je žel. sprevodnik g. Josip Jereb z gđ. Stele. — Samomor srbskega časnikarja. Pred dnevi je prišel v Ljubljano urednik »Novo Vremena« iz Semlina Simo Pajič. Včeraj je prišla v Ljubljano vest, da je tega srbskega časnikarja povozil jutranji vlak mej postajama Zalog-Ljubljana. Bil je takoj mrtev in strahovito razmesarjen. Ljudje, ki so v bližini, trdijo, da je sam skočil pod vlak. — Aretovala je policija delavca Alojzija Cankarja in njegovo ženo Barbaro, ki sta ukradla v Vodmatu Ani Maharjevi 100 kron. Dobili so pri nju tudi več drugih ukradenih stvari. — Anžiča, tatu bicikljev, so dobili v Solnogradu in ga pripeljali v Ljubljano. Sedaj bode lahko povedal, kako je ušel in ako so bila vrata njegovega zapora — odprta. Anžiča so hodili na kolodvor čakati so-rodniki. — Kap zadela je v soboto po noči delavko Julijano Lambor v Skofjih ulicah? — Strah in trepet je povzročil včeraj neki kmetijski voz, ko so zvečer šli izletniki od gorenjskega vlaka po Kolodvorskih ulicah. Splasil se je konj in letel bliskovito sredi množice, ki je upila in preplašena bežala. Konje je ustavil z lastno nevarnostjo mitniški paznik Anton Kosak pri hiši g. Možine na Radeckega cesti.

Rudnik pri Sv. Ani pod Ljubeljem se bo, kakor se v nekaterih tukajšnjih krogih govori, opustil.

Požigalec v Velikem Mraševem. Krško sodišče je zaprlo posestnika Jožefa Kaprola, ker je na sumu, da je povzročil požar v Velikem Mraševem.

Zasačen tat. V nedeljo 11. t. m. je vlomil v mali gorski vasi ne daleč od Šmarje zjutraj med sv. mašo mlad fant v neko bolj na samem stoječo hišo. Vsi domači so bili odšli k maši. Ker so bila vrata povsod zaprta, je zlomil leseno mrežo majhne odprtine pri vratih. In skozi to se je splazil v vežo. V veži je dobil sekuro, s katero je odprl vežna vrata in troje vrat raznih sob. Ravno s tem »ključem« je odprl tri skrinje in dve omari, kjer so imeli shranjeno obleko. Vse je bilo dobro zaprto. Dotični gospodar je imel namreč že parkrat take goste. Tat je premetal obleko po skrinjah in omarah, prebrskal po miznicah in vseh kotih, kjer je upal dobiti kaj okroglega. Tako je bil zaverovan v svoje delo, da ni čutil, da je šlo že nekaj ljudi mimo hiše. V tem je prišla gospodinja domov in ga dobila v sobi. Na njen krik je prihitel tudi gospodar, ki je ravno prišel do vrat. Toda tat je amuknil mimo njega in mimo drugih ljudi, ki so šli od maše. Ubral jo je čez par njiv v bližnji gozd. Gospodar je stekel za njim, ravno tako tudi nekaj drugih ljudi. Malo časa je tat bežal. Ko je pa videl, da so skorej okrog in okrog njega ljudje, in je vsak beg zaman, je obstal. Prijeli so ga in izročili orožniku. — Pred par meseci je bilo vzeto dotičnemu gospodarju ravno ob takem dnevu in ob istem času okrog 300 K.

Detomorilka. Sodišče je zaprlo 20 letno Marijo Božič iz Mladikovin zavoljo detomora,

Strašna nesreča na železnici. V sredo popoldne okoli dveh je povozil brzovlak na progi Maribor - Pragarsko poštne poduradnika Feldbacherja. Otrok žel. čuvaja je hotel čez tir leteti, ko je ravno

brzovlak pridrdral. Feldbacher skoči za njim, da bi ga rešil, a brzovlak ga je prijel, ter je oha, njega in otroka, raztrgal na kosce.

Pomiloščeni kaznjenci. Cesar je pomilostil 23 kaznjencev; mej temi so štiri kaznjence v Begunjah.

V tukajšjo deželno bolnico so sprejeli v minulem mesecu 377 moških in 329 ženskih bolnikov, skupaj 706, in jih je bilo s preostalimi iz prejšnjega meseca v oskrbi 1072. Od teh je bilo ozdravljenih 383, zboljanih 236, neozdravljenih 21, 42 so jih premestili in 34 jih je umrlo. Koncem meseca je ostalo še 356 bolnikov.

Glavnim urednikom uradn. lista »Wiener Zeitung« je imenovan profesor na Terezijanišču g. Evgen Guglia.

Povratek nemških čet preko Trsta. Proti koncu septembra dospe v Trst iz Kitaja jeden bataljon 1. nemškega pešpolka na Lloydovem parniku »Nadvojvoda Fran. Ferdinand«. Od tu se odpelje potem po železnici preko Dunaja, kjer se ustavi tri dni, v Berlin.

Tri požare so imeli letos v Št. Juriju ob Taboru. Dne 12. t. m. je bil tretji požar in so pogoreli Drču v Kaplji hlevi do tal.

Strela. Iz Sorice 12. t. m. Danes popoldne ob 5. uri razsajala je strašna nevihta po soriških in danjarskih planinah. Toča, debela kakor orehi, se je vsula in strahovito je treskalo. Udarila je strela v danjarsko kravjo čredo in ubila 5 krav in 2 telci. Pastirja sta bila oba omamljena. Škoda velika, dvema je uničena vsa goved, kolikor sta je imela.

Treščilo je v Komnu v poslopje krčme Fr. Kovačiča, po domače »Pod Placom«. Strela je udarila tudi v senik, kjer se je seno takoj vnelo ter se je tako ogenj razširil. Ogenj je trajal pozno v noč. Vpepelil je hlev, kuhinjo, več sob ter povzročil nad 4000 K škodo.

Uboj. Dne 14. julija je navstal prepir mej delavcem Jos. Keglevičem iz Rateža, ter gostačem Ant. Skokom ter njegovima spremljevalcema Fr. Grčmanom in Fr. Mausserjem, ki so dobili prvega v stanovanju hčere gostača Skoka. Ta je spremljevalca nahujskal, da sta Kegleviča pobila skoro do mrtvega. Imel je le še toliko moči, da je šel iz hiše in se napolil v bližnjo vas. Dne 6. t. m. so pa našli ob potu njegovo mrtvo truplo.

Ferijalni učiteljski tečaj v Volšberku na Koroškem, katerega so priredili letos vseučilišni profesorji z Dunaja, se je dne 5. avg. pričel. Predava sedem profesorjev v raznih strokah. Slušatelj oz. slušateljica je 120, največ s Češkega. Slovencev je prav malo, s Stajerskega edini učitelj g. A. Kosi iz Središča.

C. kr. deželni plačilni urad na cesarja Josipa trgu v Ljubljani bo dne 22., 23. in 24. avg. 1901 zaradi glavnega snaženja uradnih prostorov strankam zaprt.

Vremensko poročilo s Kredarice meseca julija 1901: Srednji zračni tlak (na 0 stopinj reduciran) je bil 556-77 mm.; najvišji 29. julija 561-5 mm., najnižji 3. julija 552 mm. Srednja mesečna toplota znašala je 5-7 stopinj C; najvišja 18. julija 14-2 st. in najnižja 3. julija 0-2 stopinj. Srednja relativna vlaga je bila 84-5. Polovica meseca je bilo oblačno. Prevladovali so južno-zapadni vetrovi. Padavine je bilo 128-8 mm., in sicer v 17 dneh; trikrat je snežilo, dvakrat je padala toča, dvakrat je bila nevihta, megla pa 21krat. Za turistiko je bil mesec julij jako neugoden.

Društva.

(»Celjska narodna godba«) priredi v nedeljo 18. avg. ob 8. uri zvečer koncert pri ugodnem vremenu na dvorišču, pri neugodnem vremenu pa v veliki dvorani »Narodnega Doma.« Vstopnina za osebo 60 v. — Pri zadnjem koncertu smo se prepričali, da ta godba vrlo dobro napreduje in priredi ta koncert na splošno željo občinstva; nadejati se je tedaj obilne udeležbe.

Telefonska in brzojavna poročila.

Cirknica, 16. avgusta. Obč. zastop rakovski je imenoval v včerajšnji seji dr. Šusteršiča in dr. Žitnika častnima občanoma. Častitamo!

Dunaj, 16. avgusta. Zunanji minister grof Goluhovski je došel sinoči v Lj.

Praga, 16. avg. Izvršni odbor nem. liberalne stranke je sklenil z vsemi silami poseči v bližnji volivni boj in to tembolj, ker zavzema vedno večje meje akcija vsenemcev.

Zofija, 15. avg. Sarafowa in vse njegove soobdolžence so porotniki soglasno oprostili. Zagovarjala sta jih Genadiw in Marinow.

Berolin, 15. avg. Car je podelil grofu Walderseeju Andrejev red z brljanti in meči. Ta red je bil dosedaj samo dvakrat podeljen.

Berolin, 15. avg. „National-Zeitung“ piše z ozirom na mnoge nagovore grofa Waldersee: Gotovo je, da vsi slavni vojskovodje naših velikih vojsk leta 1866 in 1870 skupaj javno niso toliko govorili, kakor Waldersee povodom vojaško malopomembne kitajske vojske.

London, 16. avg. Nemški prestolonaslednik je došel danes v London.

London, 16. avg. Spodnja zbornica je s 133 proti 53 glasovom vsprejela vladno predlogo glede kraljevega naslova.

Pekin, 16. avg. Kitajska vlada še ne mara podpisati mirovnega zapisnika radi regulacije reke Hwangsu v plovbene namene.

London, 16. avg. „Standard“ javlja iz Pretorije, da Kitchenerjeva proklamacija ne bo imela nikakega uspeha, razun v slučaju, da se udasta Stein in Salk-Burger. Tega pa ta dva ne bota storila, ker bi ju imeli Buri za izdajici.

Umrli so:

13. avgusta. Marija Gasperšič, delavca hči, 5¹/₂ mesece, Cegnarjeve ulice 12, črevesni katar. — Aleksander Ravnihar, koncipijenta sin, 7 mesecev, Kongresni trg 5, convulsiones. — Ana Stopar, kuharica, 52 let, Sv. Petra cesta 12, prsni rak. — Ivan Galjot, delavec, 61 let, Dunajska cesta 45, nahuha.

V hiralnici:

12. avgusta. Julijana Kukovec, usmiljenka, 25 let, jetika.

13. avgusta. Marija Kres, gostija, 87 let, ostarelost.

V bolnišnici:

11. avgusta. Jožefa Celedin, posestnika žena, 40 let, srčna hiba. — Ivan Šetina, sprevednik, 44 let, pneumonia crouposa. — Valentin Ž. bret, doinar, 64 let, erysepelas paralysis cordis.

13. avgusta. Fran Zust, delavec, 76 let, nahuha.

Zitne cene

dné 14. avgusta 1901.

(Termin.)

Na dunajski borzi:

Za 50 kilogramov.

Pšenica za jesen	K 8-29	do 8-30
„ pomlad 1902	8-69	8-70
Rž za jesen	7-09	7-10
„ pomlad 1902	7-39	7-40
Koruza za avgust	5-55	5-57
„ september-oktober	5-64	7-66
„ maj-junij 1902	5-60	5-61
Oves za jesen	6-67	6-68
„ pomlad 1902	7-00	7-01

Na budimpeštanski borzi:

Pšenica za oktober	K 8-10	do 8-11
„ pomlad 1902	8-50	8-51
Rž za oktober	6-73	6-74
Oves za oktober	6-29	6-30
Koruza za avgust	5-27	5-28
„ september	5-32	5-33
„ maj 1902	5-22	5-23

(Efektiv.)

Dunajski trg.

Pšenica banaška	K 7-00	do 8-40
„ južne fel.	8-10	8-40
Rž	7-15	7-35
Ječmen	7-10	9-30
„ ob Tisi	6-80	8-50
Koruza ogerska	5-65	5-75
Činkvant	6-75	7-10
Oves srednji	7-60	7-75
Fižol	7-75	10-00

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m. srednji zračni tlak 736-0 mm

	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetovi	Nebo	Padavina v 24 urah
14	9. zveč.	735.9	17.9	brezvetr.	sk. oblac.	
15	7. zjut.	735.4	16.5	brezvetr.	oblac.	5.4
15	2. popol.	733.5	25.7	sl. vzvzh.	del. jasno	
15	9. zveč.	733.2	17.0	sl. jvzh.	jasno	
16	7. zjut.	732.1	15.3	sl. jug	oblac.	0.4
16	2. popol.	733.5	14.2	sl. szzh.	dež	

Srednja temperatura srede 18.3°, normale: 19.0°.
Srednja temperatura četrtka 19.7°, normale: 18.9°.

Najboljše čistilno sredstvo

je svetovno znani **Globus čistilni izvleček** za vse kovine, kakor zlato, srebro, medenino, baker, kuhinsko opravo itd. — **Vseobčna čistilna pasta** za zrcala in okna. Dobva se pri trdki **BRATA EBERL v Ljubljani**, Franciskanske ulice.

Vaanja naročila proti povzetju. 227 6 12-2



Mladeniški cvet.

Dijaški molitvenik.

Flos juvenilis

Libellus precum in usum studiosae juventutis

prporoča

prodajalnica kat. tiskovnega društva
(H. Ničman.)

Cena eksemplaru v platno vezanemu 2 K 20 h. v usnji z rudečo obrezo 2 K 60 h. Po pošti 20 h več.



Najboljša uporaba mleka!

Kar največ in najfinejšega surovega masla!

Le mogoče, če se mleku odvzame smetana po

Alfa-Separator-ju.

500 prvih priznanj; 167 40-26 v Parizu 1900 „Grand Prix“.

1/4 milijona tatich strojev v rabi! Se lahko prenaša na planino.

Vsi drugi stroji za mlekarstvo.

Popolne oprave za dobivanje sirotke za roko in parno moč.

Načrti, proračuni.

Akcijska družba Alfa-Separator,
Dunaj, XVI., Ganglbauergasse 29.

Ceniki, podučne brožure brezplačno.

Največja trgovina s kolesi na Dunaji

prodá tako v ceno, kakor še nikoli

!!! 500 koles !!!



najboljše vrste (enoletno jamstvo): Puch, Styria, Greger, Waffen, Premier itd. Najboljši modeli leta 1901 od 150 K dalje. Dobro ohranjena že rabljena kolesa, pnevmatika brez graje, po 80, 85, 90, 95, 100 do 110 K. Krasna kolesa za dame, nova po 160 K, nekoliko rabljena po 85, 95, 115 K. 707 10-4

Nova pnevmatična cev 8-9 K, zračni mehovi 4-5 K. Pošilja le proti povzetju.

Samo za 32 kron



Singerjev ročni šivalni stroj

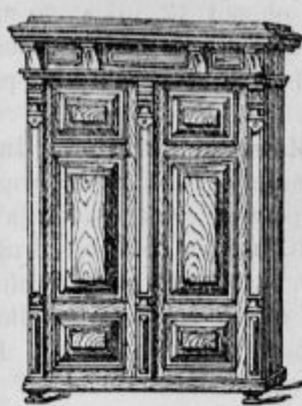
lahko, z mahalom, samodelavnim čolnicem, odrezalnikom, z najnovejšimi zboljšavami, z elegantno leseno ali železno podstavo 32 K. s krasno omarico 36 K. Novo! Visoke-Singer za družinsko rabo,

se gonijo z nogo, 10 let jamstva, 48 K. — Se prodaja le proti takojšnjemu plačilu pod jamstvom.

M. Rundbakin, Dunaj, IX., Berggasse 3.

Mizarska zadruga

v St. Vidu pri Ljubljani



se toplo priporoča preč duhovščini in vsemu p. n. občinstvu v naročitev raznovrstne

hišne oprave

ter tudi druge oprave, temne in liskane, poljubno

po želji izvršene. — Raznovrstne oprave izvršujejo se v vseh po ljubnih slogih, lastnih in predloženih uzorcih, najtrpežnejše in iz dobro izsušenega lesa po nizkih cenah.

V prav obilno naročitev se priporoča

J. Arhar, načelnik.

238 25

Dr. Edvard Slavik

je odprl svojo

odvetniško pisarno

v Trstu,

793 2-1

ulica Molino piccolo 3, II. nadstropje. — Telefon št. 870.

Koledar

katoliškega tiskovnega društva v Ljubljani za l. 1901

z jako zanimivo in rabno vsebino, z imenikom učencev za več ko 400 šolarjev, z zapisnikom bolnikov, gospodarskim zapisnikom itd. stane v „Katoliški Bukvarni“ krasno vezan 2 K 30 h., po pošti pošiljan 10 h. več.

117 26-24

Umetnijski zavod za slikanje na steklo
B. ŠKARDA v Brnu.
Izdeluje zlasti: cerkvena okna različne izvršitve, Geniki in strokovni svet brezplačno. Osemkrat odlikovan s prvimi darili



„THE GRESHAM“

zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Podružnica za Avstrijo:

Dunaj, I., Giselastrasse 1, v hiši društva.

Društvena aktiva dné 31. decembra 1899	kron	177,060.451-—
Letni dohodki na premijah in obrestih leta 1899	94-25	34,259.092-—
Izplačila za zavarovalne in rentne pogodbe in za odkupe itd. od postanka društva (1848)	383,793.888-—	
Mej letom 1899 je društvo izdalo 5838 polic z glavnico	56,097.103-—	
Za specijelno varstvo avstrijskih zavarovancev je „The Gresham“ do 31. decembra 1899 v vrednostnih papirjih založila že znesek		

nom. kron 20,359.000-—

pri c. kr. ministerijalnem plačilnem uradu na Dunaju.

Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce za predloge, daje brezplačno

glavni zastop v Ljubljani

pri

1010 12-9

Gvidonu Zeschko-tu

v vili nasproti Narodnemu domu.

Dunajska borza.

Dné 16. avgusta.

Skupni državni dolg v notab	99.95
Skupni državni dolg v srebru	98.25
Avstrijska zlata renta 4%	118.65
Avstrijska kronska renta 4% 200 kron	95.75
Ogerska zlata renta 4%	118.60
Ogerska kronska renta 4% 200	93.25
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1670-—
Kreditne delnice, 160 gld.	639.75
London vista	239.65
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	117.15

20 mark	23.45
20 frankov (napoleonador)	19.04
Italijanski bankovci	91.20
C. kr. cekini	11.32

Dné 14. avgusta.

3-2% državne srečke l. 1854, 250 gld.	188.50
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	170.25
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	207-—
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	95.25
Tisine srečke 4%, 100 gld.	144.50
Dunavske vravnave srečke 5%	256.75

Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	105-—
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	94.25
Prioritetne obveznice državne železnice	429-—
„ južne železnice 3%	344-—
„ južne železnice 5%	121-—
„ dolenskih železnic 4%	—
Kreditne srečke, 100 gld.	389-—
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	510-—
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	48-—
Ogerskega	25-—
Budimpešt. bazilika-srečke, 5 gld.	16.25
Rudolfove srečke, 10 gld.	58-—

Sa'move srečke, 40 gld.	210-—
St. Genois srečke, 40 gld.	234-—
Waldsteinove srečke, 20 gld.	391-—
Ljubljanske srečke	69-—
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	269-—
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	5790-—
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	860-—
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	90-—
Splošna avstrijska stavbinska družba	143-—
Montanska družba avstr. plan.	421-—
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	430-—
Papirnih rubljev 100	252.75

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za gube pri zrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobika. — Promese za vsako zrebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocoga obrestovanja pri popolni varnosti.

naloženih glavnic.